

Dekarbonizácia a vodíkové projekty

Dátum: 28.4.2026

História dekarbonizácie Dusla

NAŠA CESTA K NIŽŠÍM EMISIÁM

REDUKCIA CO₂ OD ROKU 1990 AŽ DODNES

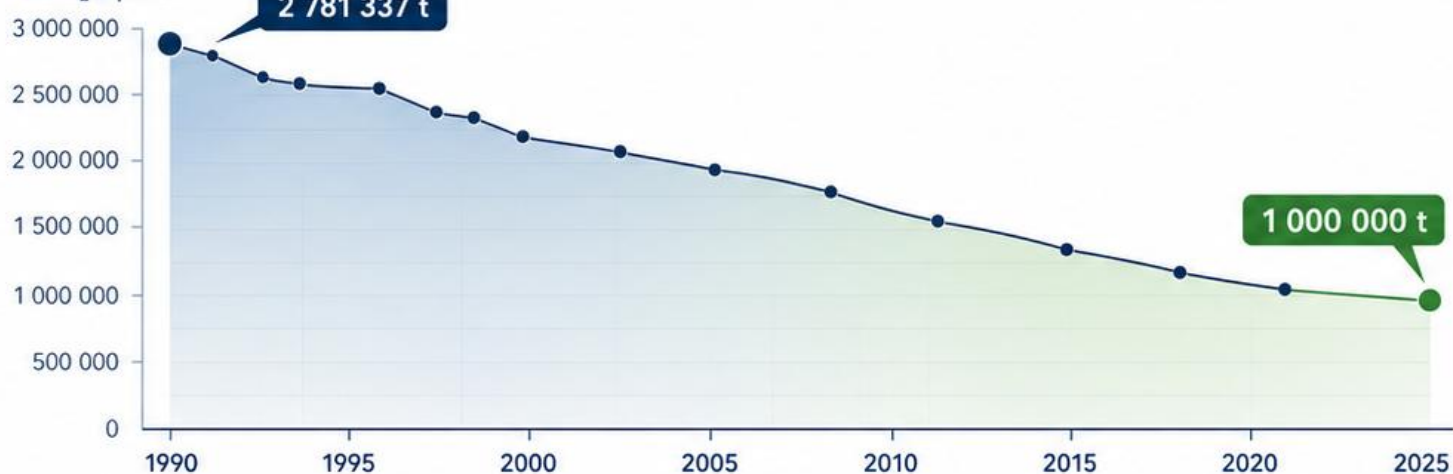

Znížili sme naše emisie CO₂

-64 %

od roku 1990

t CO₂eq / rok

1990
2 781 337 t CO₂ → DNES (2024/2025)
1 000 000 t CO₂

Výrazná redukcia emisií CO₂

Dlhodobé úsilie a systematické projekty

Zodpovednosť voči životnému prostrediu

Udržiateľná budúcnosť pre ďalšie generácie

ZÍSKANÁ REDUKCIA OD ROKU 1990

1 781 337 t CO₂

(zníženie z 2 781 337 t na 1 000 000 t)

MENEJ EMISIÍ. ČISTEJŠIA BUDÚCNOSŤ.

PROJEKTY, KTORÉ PRISPELI K REDUKCII CO₂

	1998	Plynoifikácia kotla K5	54 000 t
	2007	Výstavba K6 a K7, odstavenie uhoľných kotlov	62 000 t
	2005-2022	Racionalizácia parovodov	11 300 t
	2009	Privedenie ohriatej kotlovej vody na KD3	4 000 t
	2010	Sekundárna redukcia N ₂ O na KD2, KD3	1 050 000 t
	2011	Výmena DeNOx katalyzátora na KD3	80 000 t
	2012	Privedenie ohriatej kotlovej vody na KD2	3 000 t
	2016	Intenzifikácia KD3 – navýšenie množstva YARA	30 000 t
	2018	Čpavok 4	Zvýšenie výroby pri rovnakej spotrebe ZP
	2020	Inštalácia absorpčného chladienia na KD3	21 000 t
	2021	Využitie tepla v N13 na KD2	7 000 t
	2023	Inštalácia točivých redukcí	18 000 t
	2023	Terciárna redukcia na KD3	35 000 t
	2024	Využitie tepla CHV na sklade čpavku	5 000 t
	2025	Inštalácia točivej redukcie na teplárni	5 500 t
	2026	Terciárna redukcia na KD2	24 000 t

SPOLU

1 409 800 t

Pozícia Dusla vo vodíkovej ekonomike

LÍDER VO VÝROBE VODÍKA

- 90 – 100 tis. ton vodíka ročne
- Spotreba priamo v areáli Duslo
- Spolu so Slovnaftom tržná produkcie v SR

AKTÍVNA ÚLOHA V SEKTORE

- Vlastné vodíkové projekty
- Podieľanie sa na príprave vodíkovej stratégie
- Členstvo v Ammonia 1

VÝZVY A REGULÁCIE (RED III)

- Povinný prechod na RFNBO vodík
- 42% do 2030
- 60% do 2035
- Realizovateľnosť cieľov

Pilotný projekt – Zelený vodík

ČO SME CHCELI DOSIAHNÚŤ

- Náhrada ~2% sivého vodíka zeleným
- Pilotný krok k RFNBO transformácii
- 60% do 2035
- Pripravené v roku 2025

TECHNICKÉ RIEŠENIE (ZJEDNODUŠENE)

PROJEKT BOL TECHNICKY REALIZOVATEĽNÝ, ALE ZLYHAL NA POVOĽOVANÍ, EKONOMIKE A TRHU

- Fotovoltaický park: 20 MW

- Nepovolený veterný park
- Ekonomika: 2-3x vyššie náklady
- Trh: chýba zákazník pre „green premium“
- Regulácia: slabá motivácia vs. konkurencia mimo EU

RED III – legislatívne bariéry

1. PRÍLIŠ STRIKTNÉ PRAVIDLÁ

- Povinná „zelená“ elektrina (bez jadra, prísna časová väzba)
- Obmedzenia pri využí

Výrazne zužuje reálne

2. POVOĽOVANIE BLOKUJE REALIZÁCIU

**REGULÁCIA PREDBEHLA REALITU – CIELE SÚ RÝCHLEJŠIE NEŽ
SCHOPNOSŤ ICH NAPLŇAŤ**

LITY

Paradox: ciele vs. nemožn

- 2019: EK vyhlasuje „Green Deal“
- 2023: prijatie RED III, definícia cieľov
- 2025/26: sprístupnenie mechanizmov pre financovanie projektov
- 2030 – Deadline pre RFNBO

RED III – technologické bariéry

RÝCHLOSŤ VÝSTAVBY JE NEREALISTICKÁ

- Náhrada 42% vodíka = masívna výstavba OZE + elektrolyzéro
- Hlboká prestavba existujúcich zariadení
- 4 roky nestačia – potrebné dodávky realizácie

RFNBO SA NEDÁ „ŠKÁLOVAŤ PLYNULO“

SKOKOVÉ RFNBO CIELE NEURÝCHĽUJÚ TRANSFORMÁCIU – ZNÁSOBUJÚ INVESTÍCIE A NIČIA KONTINUITU VÝROBY

Y V EU

10%)

- 60%: ďalšia samostatná výroba
- 100%: tretia kompletná výroba

- Močovina: $\text{NH}_3 + \text{CO}_2$
- CO_2 dnes vzniká pri výrobe NH_3 zo ZP
- Jednostranný prechod na RFNBO rozbíja celý hodnotový reťazec

RED III – ekonomické bariéry

PREDPOKLADY RED III SA NENAPLNILI

- EK rátala s cenou RFNBO < 3 €/kg do 2030
- **Realita:** ceny neklesli, komponenty zdraželi
- Výrobná cena > 6 €/kg
- **Slovensko:** nedotová

„VÝROBNÁ CENA“ JE ZAVÁDZAJÚCA

OTÁZKA NIE JE, ČI RFNBO CHCEME – ALE ČI HO CHCEME ZAVÁDZAŤ EKONOMICKY UDRŽATEĽNE

- Pokuta za neplnenie RFNBO by zvýšila cenu hnojív 2-3x
- CBAM rieši len ETS, nie dodatočnú pokutu
- Hrozí prechod na „sivé“ hnojivá mimo EU
- Emisie sa neodstránia, len sa presunú z EU

Import zeleného vodíka – neschodná cesta

IMPORT ZELENÉHO H₂ NIE JE RIEŠENIE

- Import naráža na rovnaké legislatívne, technologické a ekonomické bariéry
- V Severnej Afrike sú niektoré vstupny lacnejšie, ale:
  - Výrazne vyššia rizik
  - D

BLENDOVANIE H₂ DO ZP JE KONTRAPRODUKTÍVNE

ZLÁ LEGISLATÍVA NÁS NEPRINÚTI INVESTOVAŤ DO ZELENÉHO VODÍKA – PRINÚTI NÁS IMPORTOVAŤ SIVÝ ČPAVOK

- Procesne neziaduce p
- Úspora CO₂ je výrazne implementácii

- Transport NH₃ je jednoduchší a lacnejší
- NH₃ sa necracuje späť na H₂
- Na trhu dnes nie sú:
  - Potrebné objemy RFNBO čpavku
  - Akceptovateľné ceny

Aktuálny projekt - CCS

VÝROBA ČPAVKU MÁ CCS ZABUDOVANÝ V PROCESE

- Separácia takmer dokonale čistého CO₂
- Časť je použitá na výrobu močoviny
- Nie je potrebné dodatočne čistiť CO₂
- Ekonomika je radikálne lepšia

CCS JE TECHNICKY AJ EKONOMICKY ZVLÁDNUTEĽNÝ

TAM, KDE RFNBO NARÁŽA NA CENU A ČAS, CCS NARÁŽA NA LEGISLATÍVU A INFRAŠTRUKTÚRU

zvladnuteľne

- Nejde o výskum, ale o projekt

INFRAŠTRUKTÚRA A POVOLENIA

- Neexistuje zabezpečená finálna destinácia CO₂
- Zdĺhavé povoľovanie s neistým výsledkom
- Prevoz skvapalneného CO₂ kamiónmi

Ďakujem za pozornosť

Q&A